

Z B O R N I K
ADOVA
PROCEEDINGS

**THE TWENTY-FIRST REGIONAL
SYMPOSIUM IN SMALL ANIMAL
CLINICAL PATHOLOGY
AND THERAPY**

**DVADESET PRVO REGIONALNO
SAVETOVANJE IZ
KLINIČKE PATOLOGIJE
I TERAPIJE MALIH ŽIVOTINJA**

Clinica veterinaria 2019.

Fruška gora, 20-22. jun 2019. godine

OGRANIZACIONI ODBOR
ORGANIZING COMMITTEE

Teodorović Vlado, Krstić Vanja, Ilić Vojislav, Nešić Vladimir, Čalić Miloš, Ristanović Dragan,
Vasiljević Maja, Milčić Matić Natalija, Brkljačić Mirna

PREDSEDNIK
CHAIRMAN

Krstić Vanja

POTPREDSEDNIK
VICECHAIRMAN

Ilić Vojislav

PROGRAMSKI ODBOR
SCIENTIFIC COMMITTEE

Krstić Vanja, Magaš Vladimir, Hadži Milić Milan, Vučićević Miloš, Milčić Matić Natalija,
Marinković Darko, Andrić Nenad, Matijatko Vesna

SEKRETAR
SECRETARY

Vučićević Miloš

SEKRETARIJAT
SECRETARIAT

Davitkov Darko, Davitkov Dajana

UREĐNIK
EDITOR
Nešić Vladimir

PREPRESS
Nešić Vladimir
Davitkov Darko

IZDAVAČ
PUBLISHER

Fakultet veterinarske medicine Univerziteta u Beogradu

ŠTAMPA
Fakultet veterinarske medicine, Beograd. Tiraž 150 primeraka

ISBN
978-86-80446-27-1

GODINA
2019.

S A D R Ž A J

PLENARNA PREDAVANJA

Matijatko Vesna:

GASTROINTESTINALNI SIMPTOMI – DA LI JE UVEK KRIVAC DIGESTIVNI TRAKT1

Matijatko Vesna:

NOVE FLUKTUACIJE U SVETU TEČNOSTI – GDE SMO SADA?3

Brklijačić Mirna:

U KOŠTAC SA VARENJEM7

Cvetković Goran:

ANATOMIJA POSLOVANJA VETERINARSKE PRAKSE.....11

Cvetković Goran:

MARKETING I FINANSIJE U VETERINARSKOJ PRAKSI.....14

Ilić Vojislav:

DODANA VREDNOST U PLASMANU VETERINARSKE USLUGE17

Ilić Vojislav:

EFIKASNA KOMUNIKACIJA, PREDUSLOV USPEŠNE INTERVENCIJE20

Došenović Milan:

ENDOSKOPSKA DIJAGNOSTIKA KOD KORNJAČA.....24

Ezved Jožef:

HIRURŠKE INTERVENCIJE KOD GMIZAVACA – PRIKAZI SLUČAJEVA27

Marinković Darko, Vučićević Miloš, Aničić Milan:

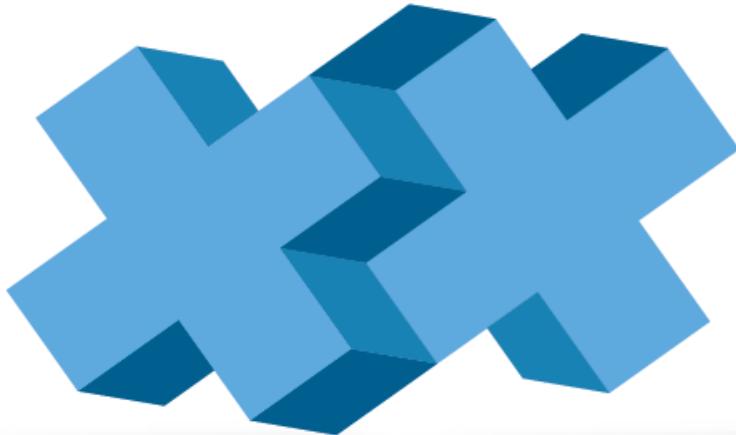
NEOPLASTIČNA OBOLJENJA MALIH SISARA.....30

Vučićević Miloš, Došenović Milan, Aničić Milan, Marinković Darko:

NAJČEŠĆA OBOLJENJA AFRIČKIH PATULJASTIH JEŽEVA – PRIKAZI SLUČAJEVA....33

RADIONICE

Kreszinger Mario, Pećin Marko: <i>LEČENJE RUPTURE PREDNJEG UKRŠTENOG LIGAMENTA KOD PASA – „LATERALNI ŠAV“</i>	40
Kiš Ivana, Andrić Nenad: <i>HITNA STANJA, NAPADI I NEVOLJNI POKRETI U KLINIČKOJ PRAKSI PASA I MAČAKA – DIJAGNOSTIKA I TERAPIJA.....</i>	42

PlusPlus

HITNA STANJA, NAPADI I NEVOLJNI POKRETI U KLINIČKOJ PRAKSI PASA I MAČAKA – DIJAGNOSTIKA I TERAPIJA

Kiš Ivana¹, Andrić Nenad²

¹Veterinarski fakultet, Sveučilište u Zagrebu

² Fakultet veterinarske medicine, Univerzitet u Beogradu

Općeniti pristup neurološkim hitnim pacijentima potpuno je jednak pristupu svim ostalim hitnim pacijentima, što znači da najprije provodimo postupke po ABC redoslijedu: provjeravamo prohodnost dišnih puteva (A, engl. airway), prisutnost dišnih pokreta i njihov uzorak (B, engl. breathing) te stanje cirkulacije (C, engl. circulation). Ukoliko u tijeku ABC pregleda utvrdimo uzrok koji direktno ugrožava preživljavanje pacijenta, odmah prije nastavljanja pregleda pristupamo uklanjanju utvrđenog uzroka. Za vrijeme ovog, početnog pregleda, vlasnik nam daje jasnu i sažetu anamnezu problema radi kojeg je potražio pomoć. Ukoliko nismo utvrdili direktni po život ugrožavajući problem, pristupamo daljnjoj obradi pacijenta sa neurološkim problemom koja uvijek mora uključivati neurološki pregled.

Ciljevi neurološke obrade pacijenata biti će da utvrdimo da li su simptomi s kojima je pacijent došao uopće neurološki, da utvrdimo lokalizaciju problema u živčanom sustavu, da odredimo osnovni patofiziološki proces koji može objasniti kliničke znakove te da odredimo težinu bolesti. Od

izuzetnog će nam značaja biti utvrditi i da li je osnovna bolest statična, ili progresivna, te ako se pogoršava da li je proces akutan ili perakutan. Ove će smjernice odrediti daljnje dijagnostičke postupke i intenzitet monitoringa pacijenata.

Ne smijemo zaboraviti da, iako su u nekim stanjima simptomi sigurno neurološki, npr. epilepsijski napadaji ili koma, uzroci tih stanja ili simptoma mogu biti izvan živčanog sustava (npr. hipoglikemija može uzrokovati epilepsijske napadaje, a trovanje antikoagulantnim rodenticidima može biti uzrok kome). Stoga je u obradi hitnih neuroloških pacijenata izrazito važno provesti i najširu moguću laboratorijsku obradu pacijenata.

Neurološka stanja koja ubrajamo u hitna stanja su brojna: rojevi i epilepsijski status, progresivno pogoršanje stupnja svijesti sa nastupom stupora i kome, akutne pareze i paralize, akutni snažni bolovi, akutna sljepoča, metaboličke encefalopatije te sve traume koje zahvaćaju živčani sustav direktno ili posredno. Daljnja dijagnostika i terapija neuroloških pacijenata je ovisna o utvrđenoj lokalizaciji neurološkog problema, ostalim konkurentnim bolestima te o dijagnostičkim i terapijskim mogućnostima veterinarske klinike u kojoj se pacijent nalazi kao i o finansijskim ograničenjima vlasnika te može varirati od konzervativnih pokušaja stabilizacije prema simptomima do potpune dijagnostike koja može uključivati mijelografiju, elektrodijagnostiku ili magnetsku rezonanciju.

U kliničkoj praksi malih životinja postoji veliki broj neuroloških i ne neuroloških oboljenja koja se klinički manifestuju nevoljnim pokretima. (tremor, mioklonus i paroksizmalna diskinezija). Veoma je važno prepoznati koji vid nevoljnog pokreta je u pitanju, ali isto tako mora se imati na umu da pojedini nevoljni pokreti mogu biti kako posledica bolesnih stanja tako mogu biti i fiziološki. Da bi što lakše

mogli da prepoznamo nevoljne pokrete, neophodno je da znamo kako su definisani (ako su definisani), da vrlo detaljno prikupimo podatke iz istorije bolesti i dobro razmotrimo nacional. Primera radi, tremor i mioklonus su najčešći nevoljni pokreti kod neuroloških pacijenata u maloj praksi a upravo zbog nepoznavanja definicije ovih stanja, oni budu neadekvatno protumačeni.

Mioklonus predstavlja nevoljne, brze, ritmičke kontrakcije jedne mišićne grupe koja za posledicu ima pomeranje delova tela. Može biti fokalni, multifokalni ili generalizovani. Ako pas ima patološki mioklonus, najčešći razlog za njegovo nastajanja je štenećak (infektivni uzročnik), ali takođe to može biti i inflamatorno-imunološki posredovano oboljenje mozga/kičmene moždine ili pak može biti klinički znak epilepsije (mioklonična epilepsija) sa naslednom etiologijom. Iako se mioklonus može razviti kod trovanja olovom, ovaj vid intoksikacije je izuzetno redak u praksi.

Tremor predstavlja jedan od najčešćih nevoljnih pokreta kod pasa i mačaka i definiše se kao pojava nevoljnih, ritmičkih i osculatornih pokreta delova tela ili celog tela. Nastaje kao posledica naizmenične ili sinhrone kontrakcije antagonističkih mišićnih grupa. Tremor može biti fiziološki, idiopatski ili patološki a klasifikovan je kao tremor tokom odmora (samo kod ljudi-Parkinson tremor), posturalni tremor povezan sa aktivnošću (ortostatski tremor, idiopatski tremor glave, i benigni, idiopatski visokofrekventni posturalni tremor) i akcioni kinetički tremor (intencionalni tremor, idiopatski generalizovani tremor sindrom i hipomijelinizacija).

Termin paroksizmalna diskinezija opisuje manifestaciju nevoljnih pokreta ili mišićnog tonusa, koji su definisani kao epizodični i samoograničavajući (spontano nestaju). Paroksizmalna diskinezija (PD) nije još uvek

dovoljno razjašnjena i često se ne prepoznaće kod veterinarskih pacijenata (naročito mačaka). Klinički znaci koji se razvijaju kod pacijenata obolelih od PD su: distonija, athetosis, chorea, choreoathetosis i ballism. Kada je u pitanju klasifikacija PD, brojni klinički klasifikacioni sistemi preporučeni su tokom poslednjih godina u veterinarskoj medicini. Jedan od najčešće citiranih je adaptirani humani model po kome je PD podeljena na paroksizmalnu ne-kinesigeničnu diskineziju, paroksizmalnu kinesigeničnu diskineziju i paroksizmalnu opterećenjem- indukovanoj diskineziju. S obzirom da je kod pasa na osnovu ovakve podele uglavnom dijagnostikovana paroksizmalna ne-kinesigenična diskinezija, postavlja se pitanje opravdanosti primene ovakve podele pa je preporučena i primena sub-klasifikacionog sistema koji se zasniva na određivanju uzroka PD. Prema toj klasifikaciji psi sa PD mogu se svrstati u sledeće grupe: PD koja u osnovi ima genetski uzrok, PD koja je nastala usled osetljivosti na gluten, PD koja se razvija sekundarno (kod pasa na fenobarbitonu, nakon primene propofola) i PD gde je uzrok verovatno genetski faktor ali nije dokazano.

Terapija kod nekih pacijenata sa nevoljnim pokretima nekada nije neophodna, dok kod većine zavisi od uzroka primarne bolesti.

CIP - Каталогизација у публикацији -
Народна библиотека Србије, Београд 636.09(082)(0.034.2)

Регионално саветовање из клиничке патологије и терапије малих животиња (21 ; 2019 ; Фрушка Гора)

Clinica veterinaria 2019 [Elektronski izvor] : zbornik radova = proceedings / Dvadeset prvo Regionalno savetovanje iz kliničke patologije i terapije malih životinja, Fruška gora, 20-22. jun 2019. godine = theTwenty

first Regional Symposium in Small Animal Clinical Pathology and Therapy ; [urednik, editor Nešić Vladimir]. - Beograd : Fakultet veterinarske medicine Univerziteta, 2019 (Beograd : Fakultet veterinarske medicine). - 1 elektronski optički disk (CD-ROM) : ilustr. ; 12 cm

Sistemski zahtevи: Nisu navedeni. - Nasl. sa nasl. strane dokumenta. - Tiraž 150.

ISBN 978-86-80446-27-1

9 788680 446288 >

A standard 1D barcode is positioned vertically. Below it, the ISBN number '9 788680 446288' is printed, followed by a right-pointing arrow.

a) Ветеринарска медицина - Зборници
COBISS.SR-ID 276782092